

EL PROCÉS DE TRANSCRIPCIÓ, EDICIÓ I FIXACIÓ D'UN CORPUS INÈDIT A PARTIR
DELS MATERIALS RONDALLÍSTICS D'ADELAIDA FERRÉ I GOMIS*

Laura Villalba Arasa
*Universitat Rovira i Virgili -
Grup d'Estudis Etnopoètics*

Emmarco en aquest article un dels resultats de la tesi doctoral recentment presentada al Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili, batejada amb el títol *Adelaida Ferré i Gomis, folklorista. Edició, catalogació i estudi del seu corpus rondallístic*. Vinculada a dues de les línies d'investigació principals d'aquest Departament, el folklore i els estudis literaris de gènere, la meua tesi ha estudiat la figura d'Adelaida Ferré i Gomis com a folklorista i, de manera especial com a rondallista. En aquest context, he transcrit, editat, fixat i catalogat un conjunt de noranta-sis rondalles, setanta-set de les quals inèdites, que es troben, com pràcticament tots els materials de les que foren alumnes de Rossend Serra i Pagès a les classes de folklore que va impartir, entre altres institucions a l'Escola d'Institutrius i Altres Carreres per a la Dona, entre les parets de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, un dels principals centres arxivístics del país.

Tot i que aquest article se centra a mostrar com ha estat el tractament que he donat als textos rondallístics, convé no deixar de dir que, en el cos del meu treball de doctorat he estudiat altres textos igualment inèdits com són ara un conjunt epistolar integrat per trenta-una cartes unidireccionals d'Adelaida Ferré cap a Rossend Serra i Pagès, apunts per a les classes de Folklore a més de materials esparços tals com anotacions del mateix Serra i Pagès que constitueixen l'essència de la seua idea de *folklore* —recordem que una de les obres pendents de veure la fi i la llum a la mort del folklorista va ser, precisament l'obra *Folklore*, de la qual se'n conserven inèdits el pla, els apunts, els esquemes i les notes.

* Aquest article forma part de la investigació del Grup de Recerca Identitats en la Literatura Catalana (GRILC), del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili, grup reconegut (2009 SGR 644) i consolidat (2014 SGR 755) per la Generalitat de Catalunya, i s'emmarca en una línia d'investigació sobre literatura popular catalana que ha rebut finançament del Ministeri de Ciència i Innovació a través del projecte d'R+D: FFI 2009-08202.

1. Localització, ubicació i descripció del corpus: l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

Les setanta-set rondalles que he tractat es conserven repartides —inèdites— entre el Fons Personal Rossend Serra i Pagès i el Fons Personal Sara Llorens i Carreras a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. L'Arxiu conserva la documentació generada pel govern de la ciutat des de la creació del règim municipal de Barcelona al segle XIII i fins el primer terç del segle XIX, així com d'altres materials arxivístics, bibliogràfics o hemerogràfics considerats interessants per al coneixement de la història de la ciutat sense límits cronològics.

1.1 *El Fons Personal Rossend Serra i Pagès*

A l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona es conserven, en primer lloc, intactes i en bona part inèdits, els materials que integren el Fons Personal de Rossend Serra i Pagès, un dels fons de caràcter privat més voluminosos que s'hi conserven.¹ Aquest Fons es troba sota el registre AHCB3-022/5D.61 dividit en dues parts: I. Documentació personal i activitat professional i II. Epistolari. Els materials folklòrics de Serra i Pagès es localitzen, bàsicament, en la primera part del seu fons, entre els registres 5D.61-19/C1 i 5D.61-54/C11. Aquest corpus de materials està integrat per 7.400 documents. Sis d'aquests registres: del 5D.61-25/C8-2 a 5D.61-25/C8-7 corresponen a 6 rondalles de Ferré.²

Per entendre la distribució dels materials de folklore d'Adelaida Ferré cal entendre la distribució dels materials de Serra i Pagès en el seu Fons. A la mort del folklorista, la persona encarregada d'ordenar i classificar els materials folklòrics del seu fons va ser Sara Llorens. En el fragment d'una carta de Llorens a Agustí Duran i Sanpere del 9 de juliol del 1937 que es troba reproduït a la descripció

¹ Els materials que formen part del fons del folklorista es poden consultar en dos inventaris: AHCB3-22/5D.61 Rossend Serra i Pagès. Documentació personal i activitat professional. Part 1 i AHCB3-22/5D.61 Rossend Serra i Pagès. Epistolari. Part 2. Actualment, i a diferència del moment en què vaig desenvolupar aquesta recerca, aquests dos inventaris poden consultar-se en línia a través dels enllaços següents: <[http://w110.bcn.cat/ArxiuHistoric/Continguts/Documents/Fixers/Sera20Pagès,%20Rossend%20\(1a%20part\)%20\(5D.61\).pdf](http://w110.bcn.cat/ArxiuHistoric/Continguts/Documents/Fixers/Sera20Pagès,%20Rossend%20(1a%20part)%20(5D.61).pdf)> i <[http://w110.bcn.cat/ArxiuHistoric/Continguts/Documents/Fixers/Serra%20Pagès,%20Rossend%20\(2a%20part\)%20\(5D.61\).pdf](http://w110.bcn.cat/ArxiuHistoric/Continguts/Documents/Fixers/Serra%20Pagès,%20Rossend%20(2a%20part)%20(5D.61).pdf)>.

² Es tracta de sis versions que, en el cos del treball de tesi, s'han catalogat com a versions del tipus internacional ATU 510A (Uther 2004) i que van ser recollides en cinc poblacions catalanes diferents de la boca de cinc informants.

inicial dels materials que conté l'inventari de Rossend Serra i Pagès, la folklorista de Pineda diu:³

Em plaurà d'enviar-vos a Barcelona el valuós material folklòric del mestre Serra Pagès, per a que sigui annexat als altres manuscrits i llibres seus, abans d'anar al seu destí provisional. El Sr. Miquel i Planas em dóna la seva aprovació al projecte de posar en seguretat els preats manuscrits. I com que del Sr. Patxot trigaria massa a venir la resposta, podeu, doncs, posar-ho ja en pràctica [...]. Es tracta de 46 carpetes numerades, més les vint de l'Epistolari. Solament he pogut ordenar el paperam escampat; aplegar a les obres que ja tenia eix i ordre les notes documentals que hi tenien relació remota o immediata; donar cos i línia general aprofitant totes les dades, conferències i lliçons adients, a les obres que encara no en tenien, però que m'han semblat que estaven ja en gestació en l'ampli pensament del gran folklorista; aplegar en plecs numerats, dins de cada carpeta els temes homogenis, i formar-me, per fi una mica de catàleg (un esquema) per a conservar una idea de les parts importants del tresor que he guardat tots aquests anys gelosament i que ara poso en mans del Servei del Patrimoni espiritual de Catalunya.

En el Fons Personal Rossend Serra i Pagès es conserven més de vuit-cents documents que Adelaida Ferré —la faena de folklorista de qui ha estat pràcticament desconeguda fins a l'aparició del treball de doctorat que l'estudia— va recollir i va lliurar al mestre.⁴ La descripció d'aquests materials no va ser una faena fàcil, ja que durant el procés vaig topar amb nombrosos impediments. D'aquests, el primer va ser adonar-me que hi havia materials duplicats i, segons en quins casos, triplicats: sembla que Ferré recollia els materials, a vegades els passava a net —observant el canvi en el traç de la lletra és fàcil de veure— i, sovint, fet això, els lliurava a Serra i Pagès, que, també en alguns casos, els tornava a copiar per als seus interessos personals. Una vegada els materials arriba-

³ Com fa notar Pujadas (2004b: 436): «historiador, arxiver, arqueòleg, llicenciat en lletres i doctorat en dret», Duran i Sanpere (Cervera 1887 – Barcelona 1975) va organitzar i dirigir l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i els arxius i museus de Cervera, i presidí (1961-1963) l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Aquesta carta enviada per Sara Llorens a Agustí Duran no es troba en l'*Epistolari* (1901-1954) de la folklorista (2004b). Respecte a la relació entre Agustí Duran i Sara Llorens, en una carta d'aquesta a Dolorettes Serra, la filla de Serra i Pagès, hi ha una referència a partir de la qual s'intueix la col·laboració entre els dos personatges: «De totes maneres el Sr. Duran i Sanpere m'ha dit que queda tot perfectament arxivat i, per tant, inaccessible a certes mans» (Pujadas 2004b: 436).

⁴ Tot i que en un moment determinat vaig fer un buidatge sistemàtic de l'inventari d'aquest fons personal, segueixo les informacions que proporciona l'actualització d'aquest catàleg feta pel personal de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

ven a mans del folklorista, ell mateix —o potser Llorens, a la seua mort— els distribuïa segons l'esquema que li semblava millor; això no obstant, segons com, en feia una llista completa al final de cada apartat i això explica la possibilitat que hi haja duplicitat en la descripció dels documents.

Així, seguint de manera exclusiva l'inventari, la descripció és difícil, ja que hi ha documents que no estan signats per la folklorista. Amb tot, i basant-me en les dades d'aquells que li van fer d'informants, en quines dates aproximades va fer treball de camp folklòric i en quins llocs, n'atribueixo l'autoria, només, però, si n'estic del tot segura.⁵

Tot i la dificultat de descripció, vaig determinar que calia donar unes notes mínimes, per indicatives i poc precises que fossen, sobre els materials, altres que les rondalles, que la folklorista havia aportat al mestre —i en certa manera a la literatura popular catalana—, per tal de facilitar la faena a futures investigacions.

Per sistematitzar els materials de manera eficaç, doncs, dono la informació a partir de les notes de l'inventari i, per tant, a partir de la classificació de materials de Serra i Pagès. En la classificació definitiva hi ha una divisió documental feta en set apartats classificats en diferents capses o carpetes.⁶ Els criteris que adopto per fer aquesta sistematització són els següents: segueixo en tot moment les nomenclatures que el folklorista va fer servir i la referència general als documents l'anoto entre parèntesis: Literatura oral o Demofilologia (5D.61-24 a 5D.61-27); Etologia o ciència dels costums (5D.61-29 a 5D.61-32); Eortologia o disciplina que estudia les festes d'una cultura determinada; Pistologia. Creences, supersticions, pressentiments, auguris o esperits (5D.61-32 i 5D.61-33); Enigmística o jocs d'esperit (5D.61-36 a 5D.61-39); Eucològica o estudi de l'oració (5D.61-40 a 5D.61-42), i Jocs (5D.61-43 a 5D.61-45).

Cadascun dels apartats està dividit en subapartats, que adjunto en l'annex I. En aquest annex, però, només hi incloc la llista dels subapartats en què Ferré hi

⁵ El fet que en començar el treball de buidatge dels materials de Ferré al Fons Personal Rossend Serra i Pagès l'inventari no es trobés accessible en línia em va permetre familiaritzar-me amb les cal·ligrafies de la folklorista —amb la «lletra en brut» i amb la «lletra en net»— i del folklorista. A més em va permetre fer-me una idea que hi havia molt més material del que s'inventariava. Ara bé, com he dit anteriorment, l'objecte de la meua tesi era exclusivament, —i en això mateix se centra el present article— presentar, transcrivint-lo, classificant-lo i estudiant-lo, el corpus rondallístic de Ferré que he aconseguit localitzar.

⁶ Considero definitiva la classificació que apareix en l'inventari del FPRSP.

té materials. De tot el material que referencio, només he estudiat de manera aprofundida el petit corpus de sis rondalles que analitzo sota el tipus internacional 510A d'ATU (vegeu Annex 1).

Apartat per apartat i havent fet un recompte tan exacte com m'ha estat possible, al Fons Personal Rossend Serra i Pagès es conserven vuit-cents noranta documents folklòrics recollits per Ferré. Cal dir que, tal com he advertit més amunt, alguns d'aquests documents classificats són còpies fetes per Serra i Pagès, i d'altres són duplicats que es troben entre els originals, és a dir, entre els documents que Ferré recollia in situ i els que després passava al mestre.

A continuació quantifico el nombre de documents que hi ha en cada apartat de l'inventari, i que jo mateixa vaig analitzar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, i indico quins són aquells que semblen repetits i que caldria contrastar. En línies generals, en el Fons es conserven:

- Sis rondalles
- Quaranta-tres cançons
- Dos costums
- Seixanta-tres pràctiques supersticioses, remeis o pràctiques curatives
- Cent trenta-quatre endevinalles⁷
- Sis-centes catorze oracions⁸
- Cinquanta-sis jocs.

Així, si excloc els materials probablement duplicats, el conjunt de materials conservats, inèdits, en el Fons Personal Rossend Serra i Pagès ascendeix a uns sis-cents trenta documents, una quantitat gens menyspreable si tenim en compte que la folklorista de qui més materials hi ha documentats en el mateix fons per sota d'ella és Joana Vidal i se'n conserven cinquanta-cinc.

1.2 *El Fons Personal Sara Llorens i Carreras*

L'inventari del fons Sara Llorens i Carreras es localitza en el registre AHCB3-308/5D.78, concretament a 5D.78.⁹ Aquest fons es troba distribuït en vint-i-

⁷ D'aquestes, trenta-tres són, amb molta probabilitat, endevinalles repetides i classificades segons un altre criteri: localització, identitat del compilador o idioma.

⁸ En aquest cas, com en l'anterior, dues-centes cinquanta-cinc oracions poden ben bé ser duplicats d'oracions incloses en la classificació anterior, és a dir: 6. Eucològica, de *a* a *j*.

⁹ Ara per ara —i no en el moment en què vaig realitzar-ne el buidatge— l'inventari d'aquest fons

set carpetes relligades i amb títols que en descriuen succintament el contingut: 1. Meravelloses; 2. Meravelloses [sic]; 3. Exemples morals; 4. Llegendes. Generalitats; 5. Llegendes; 6. Llegendes religioses; 7. Llegendes. Història, etimologia; 8. Supersticions. Sagrades, profanes; 9. Supersticions. Follets, fantasmes...; 10. Supersticions. Bèsties, persones dotades, persones subjectes a... [sic] 11. Oracions; 12. Paremiologia; 13. Folklore de Pineda. Vària; 14. Supersticions, ciències ocultes, dimonis...; 15. Remeis; 16. Vària. Jochs; 17. Dimonis, bruixes; 18. Endevinalles; 19. Usos i costums; 20. Coteig de les rondalles de Pineda; 21. Índex. Rondalles, Generalitats; Rondalles de Pineda; 22. Rondalles escollides; Rondalles escollides (bis) Rondalles escollides...; 23. Rondalles; 24. Blancaflor; 25. Rondalles de Pineda (humorístiques, esporuguidores); 26. Llegendes (mig home, mig peix); 27. Llegendes de mar.

Els únics materials que hi ha d'Adelaida Ferré en aquest fons són setanta-una rondalles incloses en la carpeta 22. Rondalles escollides. Són els que descriu en l'apartat 1, «Descripció del corpus», de la segona part d'aquesta tesi doctoral i que transcriu, classifica i estudia a partir de l'apartat 3, «El Corpus».

El fons personal de la folklorista de Pineda està integrat per un nombre indeterminat de documents, alguns dels quals originals manuscrits del *Rondallari de Pineda*. Entre els documents d'aquest fons (rondalles, exemples morals, llegendes, supersticions, oracions, paremiologia, remeis, jocs, endevinalles, costums) dividits en 27 carpetes, en la carpeta 22. Rondalles escollides, en la primera camisa *Rondalles recollides per l'alumna Adelaida Ferré i Gomis* s'hi localitzen les 71 rondalles manuscrites en fulls de mida quartilla que integren la majoria del conjunt que tracto.

2. Les rondalles de Ferré: un corpus eminentment inèdit

Un cop localitzats els 77 documents, vaig analitzar-ne la forma, la homogeneïtat o la heterogeneïtat, vaig digitalitzar els documents amb la forma exacta com eren els originals i, a partir d'aquí, vaig establir uns criteris d'edició que s'adeqüessin a les característiques de tot el corpus, que, com ara veurem, d'homogeni en tenia ben poc.

Per a l'establiment dels criteris d'edició de les rondalles vaig tindre en compte altres obres que editen textos rondallístics prenmatius i n'exposen els crite-

es pot consultar en línia a <[http://w110.bcn.cat/ArxiuHistoric/Continguts/Documents/Fitxers/Llorens%20i%20Carreres,%20Sara%20\(5D.78\).pdf](http://w110.bcn.cat/ArxiuHistoric/Continguts/Documents/Fitxers/Llorens%20i%20Carreres,%20Sara%20(5D.78).pdf)> [data de consulta: maig del 2014].

ris d'edició. En aquest sentit em van ser especialment útils *El rondallari Aguiló*, editat el 2008 pel doctor Jaume Guiscafrè (Guiscafrè 2008) i *El rondallari català* de Pau Bertran i Bros, estudiat i editat molt curosament pel mestre Josep Maria Pujol (Bertran i Bros 1989). Cal destacar, també, l'ajuda que vaig trobar tant en l'article «Per a una edició crítica de les obres completes de Jacint Verdaguer de Farrés, Molas, Pinyol i Torrents, publicat a l'*Anuari Verdaguer* (Farrés: 1987), com en la sèrie d'articles resultants de a II Jornada sobre l'edició de textos literaris catalans, celebrada a Vic el 2011. Així, encara que la consulta d'aquestes referències em va resultar profitosa, els materials amb què treballava tenien unes característiques específiques molt determinades, ja que eren textos de procedència geogràfica diversa i dispersa i d'informants diferents i, per tant, l'establiment de criteris no ha estat fàcil. Els criteris d'edició que vaig fixar i que específic en un dels darrers apartats del preàmbul de la meua tesi, estan fets sobre la base dels problemes de transcripció que presentaven les rondalles i, a partir d'aquí, van ser aplicats a la resta de textos que en el treball els van requerir.

Un 80'2 % del corpus rondallístic d'Adelaida Ferré és inèdit; el 19'8 % restant són rondalles divulgades en 7 publicacions catalanes entre 1900 i 1933. El gruix de materials està format per textos de la tradició oral que la folklorista va recollir de boca d'informants provinents de setze poblacions de Catalunya. Aquestes poblacions són: Abella de la Conca (Pallars Jussà), Agramunt (Urgell), Alella (Maresme), Almenar (Segrià), Alòs de Balaguer (Noguera), Barcelona, Bellver de Cerdanya, Fontsgrada (Pallars Jussà), Isòvol (Cerdanya), Llagostera (Gironès), Porrera (Priorat), Reus (Baix Camp), Rubí (Vallès Occidental), Sant Climent de Llogregat (Baix Llobregat), Torrelavit (Alt Penedès) i Valls (Alt Camp).

El fet que es tractés de rondalles recollides en llocs geogràfics distints i de boca de diversos informants: un total de 22, fa que pugui parlar del de Ferré com un corpus heterogeni. Aquesta heterogeneïtat es reflecteix en vacil·lacions contínues, marques dialectals sense coherència, d'acord amb la localització dels textos, castellanismes, etc. Així doncs, vaig optar per aplicar un criteri com més fidel millor amb aquesta llengua oral perquè es fessin paleses les característiques tant dialectals com de registre dels textos i perquè se'n pogués fer una lectura tan propera als originals com fos possible.

3. Criteris de transcripció, edició i fixació dels textos

Optant per un criteri de màxim respecte a l'oralitat i amb les excepcions que enumero a continuació, vaig regularitzar l'ortografia dels textos segons la normativa catalana vigent si aquest fet no implicava ni podia provocar canvis en una lectura del text en veu alta. Per tant, la intervenció va ser només a nivell fonètic o, alguna vegada, a nivell morfològic; no, en canvi, a nivell sintàctic o lèxic. El fet de no actuar en el primer cas, és a dir, en el nivell fonètic o morfològic, podria causar problemes de lectura; i fer-ho en el segon, és a dir, a nivell sintàctic o lèxic, desvirtuaria del tot la forma original dels escrits. En base a aquestes premisses, descriu tot seguit els criteris de transcripció dels textos en dues llistes. En la primera explico allò que he modificat i en la segona allò que he mantingut.

Pel que fa a la primera llista, doncs:

1. Corregeixo errors involuntaris d'escriptura en l'original
2. Regularitzo la puntuació sempre que cal. Recomponc els diàlegs en paràgrafs independents i unifico l'ús dels signes d'exclamació d'obertura i tancament, si en algun cas són vacil·lants. Així mateix reunifico la distribució dels paràgrafs sempre que em sembla necessari.
3. Regularitzo la morfologia dels pronoms clítics *li* i *ley* quan corresponen a les combinacions *l'hi*, *li hi* i *la hi*.
4. Canvio, per sistema, la forma *ab* pel seu equivalent actual *amb*, que la folklorista usa indistintament.
5. En les formes de pronoms febles ('*m*', '*t*', '*s*', '*ls*') afectades pel fenomen de l'afèresi en recomponc la forma, bé plena, bé reforçada segons la posició que ocupen en el text.
6. Desfaig les ultracorreccions fetes bé per la recol·lectora, bé pels informants mateixos. Així escric *budellim* en lloc de **bodellim*; *mntanya* en lloc de **montanya*. Les formes **poguem* o **pogueu*, **volguem* o **volgueu*, nascudes per analogia amb les formes velaritzades dels infinitius *volguer* i *poguer* les canvio per *puguem*, *pugueu*, *vulguem* o *vulgueu*.
7. Adapto els castellanismes a l'ortografia catalana quan no hi estan i, en conseqüència, evito marcar-los en cursiva: *gènero*, *qüento*, *quarto*, *plaço*, *después*, *fiera*, *boneto*, *iglésia*, *catxassa*, *palàcio*... En els fragments marcadament castellans o en les fórmules reproduïdes fonèticament en aquella llengua, però, sí que hi introdueixo la marca de cursiva.

8. Recomponc la forma aglutinada de les preposicions *a* i *en* en la partícula *an* en combinacions del tipus **a n'el*, **a n'a mi*, etc. Per tant, escric: *an el*, *an a mi*.
9. Uneixo la vocal neutra paragògica amb què acaben certes formes pronominals al pronom anterior mitjançant un guionet: *poseu's-e*, *senteu's-e*, *fiqueu's-e*.
10. Reservo l'ús de l'accent circumflex per marcar l'omissió de la *-r* final dels infinitius aguts o monosíl·labs: *matâ'l*, *lligâ'ns*, *fê'ls*.
11. Elimino les majúscules sobrereres de mots com ara *rei*, *cel*, *sant* o *infern*.
12. Uso quatre guionets entre claudàtors [----] per marcar si en cap moment hi ha un blanc en l'original o si m'ha estat impossible desxifrar l'escriptura de la folklorista.

D'altra banda, i per tal de no alterar la genuïnitat dels textos i fer partícip el lector de com era el pas de la llengua oral a la llengua escrita en textos de caràcter folklòric i en una època en què la norma encara no s'havia fixat, mantinc:

1. El fenomen fonètic de l'afèresi marcant-lo amb un apòstrof en paraules com: '*vellaneta* (avellaneta), '*nem* (anem), '*xò* (això), '*llà* (allà).
2. Els resultats de la distinta evolució dels grups llatins -C'L-, G'L-, -LE- i -LI-, malgrat les vacil·lacions que sovint hi ha en un mateix text i la no sistematització: *veia* per *vella*; *taiar* per *tallar*; *trebai*, *trebaia* i *trebaiar* per *treball*, *treballa* i *treballar*.
3. Les vacil·lacions internes en el text original del tipus: *una anell* i *un anell*; *pro* i *però*; *senyora* i *sinyora*.
4. La monoftongació del diftong /*wa*/ en mots com *guardar*, *guarnir* i *quartera* que són transcrits com *gurdar*, *gurnir* i *curtera*. Tot i així, en els casos en què és necessari, en regularitzo l'ortografia. Per tant: **gurdar*, *gurnir* o *curtera* han estat substituïts per *gordar*, *gornir* i *cortera*.
5. La síncope vocàlica en mots com *carbassa* (carabassa), *pro* (però) o *prei* (parell).
6. Totes les formes del pronom demostratiu de proximitat fins i tot quan en un mateix text hi ha vacil·lacions.
7. Les fluctuacions en la grafia dels pronoms possessius femenins: *meual/meva*, *meues/meves*.
8. La preposició *a* davant de complement directe.
9. L'ús de la preposició *de* davant de la conjunció *que*.
10. La morfologia verbal, especialment interessant en les formes occidentals, bo i respectant les fluctuacions que es produeixen en un mateix text o en textos diferents transmesos pels mateixos informants.

11. Altres fenòmens fonètics no tan regulars però igualment interessants de notar com ara els increments velars en els verbs *caldre* i *valdre* (*calguer* i *valguer*); la dissimilació consonàntica $n+n > d+n$ en mots com *dingú* (ningú); el tancament absolut de la *e* pretònica en contacte amb una consonant palatal: *sinjora* (senyora); les consonants i vocals antihiàtiques en paraules com *dugues* (dues) o *paiella* (paella); l'assimilació consonàntica (*nyinyol* en comptes de *llynyol*), o l'articulació diftongada de la vocal velar inicial *o-* en mots com *aulor* i *auloroses* (olor i oloroses).

Pel que fa al lèxic, quan una paraula no havia estat localitzada al *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans* o en cas que la definició que s'hi donava no estés d'acord amb el context o amb l'ús que pren en la rondalla, vaig recórrer al *Diccionari Català-Valencià-Balear* i en cas que Alcover i Moll no l'haguessin recollit vaig consultar altres gran repertoris lexicogràfics tals com el de Labèrnia o Petit. En aquests casos vaig definir el terme en una nota a peu de pàgina o bo i apuntant-ne l'alternativa normativa. En cas que la paraula no aparegués en cap diccionari ho vaig fer notar amb l'ús de l'adverbi *sic* entre claudàtors a fi que el lector no me n'atribuís la falta.

4. Presentació dels materials

Un cop establerts uns criteris d'edició útils tant per als textos rondallístics com per a la resta de materials (tots prenmatius) em calia establir un sistema de presentació dels textos clar i entenedor i en el qual s'hi encabís tota la informació contextual que apareixia anotada en els originals. Cal recordar que Ferré, apartant-se de la pràctica habitual a l'època, recollia, a part dels materials folklòrics en qüestió, notes sobre els seus informants: a banda d'anotar el nom i la procedència de l'informant hi afegia, també, l'edat, la professió i, ocasionalment, la informació contextual, és a dir, «quan», «com» i «de qui» l'informant havia après la rondalla. Per als materials provinents del Fons Personal Rossend Serra i Pagès, vaig mantindre el sistema utilitzat pels arxivers. Com que els materials del Fons Personal Sara Llorens i Carreras no estaven classificats seguint cap ordre ni sistema jo mateixa en vaig establir un: la referència FPSLC precedida per un número d'ordre establert per mi mateixa, el títol de la versió, la referència sobre l'informant i la resta de dades contextuais.

Després d'haver transcrit, editat i fixat el textos el resultat va ser el següent: el número del tipus (segons el sistema internacional de catalogació, segons el web RondCat o un número correlatiu en el cas de les rondalles no catalogades),

el número de la versió en cas que n'hi hagués més d'una, la transcripció del text, la informació contextual de la rondalla, i la referència formal de la rondalla, és a dir: el número de referència al Fons Personal Rossend Serra i Pagès o el número de referència al Fons Personal Sara Llorens i Carreras. Cadascun dels 77 textos presenta, doncs, el següent esquema:¹⁰

NÚMERO DEL TIPUS

I. Número de la versió

Títol d'Adelaida Ferré i Gomis / [Títol assignat per mi]

Transcripció del text.

Referència formal de la rondalla:

(i) Número de referència al Fons Personal Rossend Serra i Pagès [FPRSP] de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona | Informant | Localització | Data de recollida |

(ii) Número de referència (assignat per mi mateixa) al Fons Personal Sara Llorens i Carreras [FPSLC] | Informant | Localització | Data de recollida |

(1) Rondalles catalogades segons ATU: Títol del tipus ATU (Uther 2004) | Títol

català del tipus segons Oriol/Pujol (2003; 2008) | Altres possibles catalogacions.

(2) Rondalles catalogades al web RondCat (i no a ATU): Títol del tipus «C» | Altres possibles catalogacions.

(3) Rondalles no catalogades

MOT. Motius de la versió segons l'índex de Thompson.

Les imatges següents són d'una versió manuscrita original del tipus ATU 130 i, a continuació, la transcripció editada de la mateixa versió per donar mostra del resultat del tractament que s'ha donat als textos:

¹⁰ Vaig prendre com a model formal l'edició del corpus narratiu folklòric d'Emili Samper (2013) en la seua tesi doctoral que, a la vegada, ell va prendre de l'edició d'*El rondallari Aguiló* de Jaume Guiscafrè (2008). Totes dues edicions mereixen ésser preses com a models formals d'edició de corpus rondallístics per la claredat en la presentació dels materials. Per això les vaig tindre en compte tot i que vaig adaptar el model a les característiques particulars dels textos que estudiava.

Diu: al foch he havia una setta que havia i de l'aga
 Ha en la repugnancia de nos, i dalt de la porta he havia
 una petita y en ha tirat la setta al cap: al darrera la
 porta he havia un vell raton, que en ha mossegat, al de
 vent he havia un llotí (una bona peça) que en ha penjat
 una punta de peu y ha sortit una fiamant del estoble y
 se ha tirat al carrer.

Los lladres se van voler se mouen mes a la casa
 y los brats he van venir molt de.

Al darrera la porta he ha un bonic
 Tan bon salubre
 que li dona a for salubre
 y en ha fa de paper.

Després van venir un lladre que era molt petit
 perquè's anava de lluny, y era d'una casa de lladres.

Al darrera de: Lladre, he a — Lladre.

Quan van venir he, la bon se va posar tota de
 dol, he riu de davant del bon, he va davant del riu, he va de
 davant del gat y la gallina davant del gat.

Alguns que sent la refeta de lladre y al venir
 ells fang corrents d'esperança. Els darrers lladres, havien com
 fuger.

Quan los lladres van a fora de la casa, los brats
 que he entrem y he gat, se va ficar al foch, la gallina davant
 d'una mica, de la porta, he va darrera, he riu davant y
 la bon al estoble.

La refeta deia a tots los lladres: He riu de davant
 — No, va — Correu, ja he arribat ja.

Quan van ser allí se va posar a la porta
 del foch perquè's anava que he havia brats y anava tota
 ella del gat. Tant y tant se'l movien que al darrera la gat
 que he entrem y he dona una repugnancia al nos, la gallina
 he va tirar una repugnancia, he va he van davant, repugnancia,
 he va riu de davant, sent la bon fiamant del estoble
 y he va per la bon fiamant y el tirat al carrer.

Tots los lladres he deien: Que he ha passant y

TIPUS 130

II

Lo lladre ben ataconat

Una vegada era un pagès que tenia un ruc molt sec i ja no podia dur carga. Lo pagès que li va dir:

—¡Au! ¡Toca el dos!

Lo ruc se'n va anar tot content de trobar-se tan lleuger, sense gens de carga, i quan va ser a mig camí va trobar un gat. Diu:

—¿Què fas aquí?

—Los amos m'han tancat la porta.

—Doncs vine amb mi, que anirem a les bodes del rei Fernando i farem de músics si podem arreplegar algun instrument.

—Doncs anem.

Després van trobar un gos i lo ruc li va dir:

—¿Vols vindre amb naltros?

—Sí, sí.

—Doncs anem.

Després troben una gallina:

—¿Què fas aquí?

M'hi estic perquè demà és el sant de la mestressa i volen fer-me amb arròs.

—Doncs vine amb naltros que anem a tocar a les bodes del rei Fernando.

—Anem.

Després van trobar un bou i li van dir:

—¿Què fas aquí?

—M'hi estic, que demà em tenen de portar a l'escorxador.

—Doncs anem, anem.

I també se'n va anar amb ells. Després van veure un llumet que era molt petit perquè es veia de lluny, i era d'una casa de lladres.

El ruc diu:

—¿Anem-hi?

—Anem.

Quan van arribar-hi, lo bou se va posar sota de tot, lo ruc damunt del bou, lo gos damunt del ruc, lo gat damunt del gos i la gallina damunt del gat.

Vet aquí que surt lo capità de lladres i al veure allò fuig corrents d'espantat. Els demés lladres també van fugir.

Quan los lladres van ser fora de la casa, les bèsties que hi entren i el gat se va ficar al foc, la gallina damunt de la porta, lo gos darrere, lo ruc davant i lo bou a l'estable.

Lo capità deia a tots los lladres:

—¿Hi voleu anar?

—No, no.

—Covards, ja hi aniré jo.

Quan va ser allí se va posar a la vora del foc perquè creia que hi havia brases i eren los ulls del gat. Tant i tant se'l mirava que a l'últim lo gat que li salta i li dóna una esgarrapada al nas; la gallina li va tirar una caguerada, lo gos li va donar mossegada, lo ruc una coça. Surt lo bou furient de l'estable i li pega banyada i el tira al carrer.

Tots los lladres li deien:

—¿Què t'ha passat?

Diu:

—Al foc hi havia una vella que cosia i amb l'agulla m'ha esgarrinxat lo nas; a dalt de la porta hi havia un paleta i m'ha tirat lo ciment al cap. Al darrere la

porta hi havia un vell rabiós que m'ha mossegat; al davant hi havia un botsó (un home gros) que m'ha pegat una punta de peu i ha sortit un furient [sic] de l'estable i m'ha tirat al carrer.

Los lladres no van voler-se acostar més a la casa i les bèsties van viure molt bé.

Al darrere la porta hi ha un home
tan bon sabater
que li dono a fer sabates
i me les fa de paper.

[23 | FPSLC] Josep Sugranyes Ferré, 12 anys | Reus | desembre de 1904 |

ATU 130 *The Animals in Night Quarters* | **Oriol/Pujol 130** Els animals van de viatge

MOT.

II

B296	<i>Animals go a-journeying</i>
N776	<i>Light seen from tree lodging place at night leads to adventures</i>
K335.1.4	<i>Animals climb on one another's backs and cry out; frighten robbers</i>
K1161	<i>Animals hidden in various parts of a house attack owner with their characteristic powers and kill him when he enters</i>
Z10.2	<i>End formulas</i>

Com deia en començar, en aquest article he centrat l'atenció en el tractament de setanta-set rondalles inèdites recollides per Adelaida Ferré. De tota manera, i només en el Fons Personal Rossend Serra i Pagès es conserven al voltant de 900 documents —bàsicament inèdits— que Ferré va lliurar al seu mestre. La importància dels arxius a l'hora de preservar materials inèdits és cabdal per a la recuperació de la memòria d'uns subjectes determinats, en el meu cas, una dona que havia estat si no bandejada sí clarament negligida per la història. Ho és, també, per a la recuperació de la memòria d'una cultura, d'un país. Ara bé, calen més mans —i sovint cors— que lluiten per fer possible aquesta recuperació.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- BERTRAN I BROS, P. (1989): *El rondallari català*. Estudi preliminar i edició de Josep Maria Pujol. Il·lustracions de Joan Vila, Barcelona, Alta Fulla.
- FARRÉS, P. *et al.* (1987). «Per a una edició crítica de les obres completes de Jacint Verdaguer» dins *Anuari Verdaguer*, Vic, Societat Verdaguer, p. 187-203.
- GUISCAFRE, J. (2008): *El rondallari Aguiló: transcripció, catalogació i estudi introductor*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- ORIOI, C.; SAMPER, E. (2011): *Repertori biobibliogràfic de la literatura popular catalana: el cicle romàntic*, Tarragona, Publicacions URV, «Biblioteca Digital, 5».
- ORIOI, C.; PUJOL, J. M. (2003): *Índex tipològic de la rondalla catalana*, Barcelona, Generalitat de Catalunya.
- ORIOI, C.; PUJOL, J. M. (2008): *Index of Catalan Folktales*, Hèlsinki, Suomalainen Tiedeakatemia, Academia Scientiarum Fennica, Folklore Fellows' Communications 294.
- SAMPER, E. (2013): *Cels Gomis i Mestre: biografia i narrativa folklòrica*, Tesi doctoral dirigida per la Dra. Carme Oriol i Carazo i codirigida pel Dr. Magí Sunyer i Molné, Tarragona, Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili.
- UTHER, H. J. (2004) [ATU]: *The Types of International Folktales. A Classification and Bibliography. Based on the System of Antti Aarne and Stith Thompson*, Hèlsinki, Suomalainen Tiedeakatemia, Academia Scientiarum Fennica Folklore Fellows' Communications 284, 285, 286.

ANNEX I

1. Literatura oral o Demofilologia

1. Novel·lística catalana: 5D. 61-25/C8.2 a 5D. 61-25/C8.7.

2. Cançonística

2. Cançonetes. Pròpies:

- i. Inectives: 5D.61-26/C10-3 a 5D.61-26/C10-10.
- ii. Formuletes: 5D.61-26/C10-11 i 5D.61-26/C11-2.
- iii. D'eliminació: 5D.61-26/C13-1, 5D.61-26/C13-2, 5D.61-26/C13-6(3), 5D.61-26/C13-6(8), 5D.61-26/C13-9, 5D.61-26/C13-10, 5D.61-26/C13-14, 5D.61-26/C13-14(bis), 5D.61-26/C13-17, 5D.61-26/C13-18, 5D.61-26/C13-19, 5D.61-26/C13-21, 5D.61-26/C13-23, 5D.61-26/C13-26, 5D.61-26/C13-34, 41, 5D.61-26/C13-43, 5D.61-26/C13-48, 5D.61-26/C13-51, 5D.61-26/C13-57 i 5D.61-26/C13-60.

iv. Cançons populars: 5D.61-27/C1-13, 5D.61-27/C1-14(2) a 5D.61-27/C1-22, 5D.61-27/C1-24, 5D.61-27/C1-27 i 5D.61-27/C15.8.

v. Miscel·lània fraseològica. Fórmules mnemotècniques: 5D.61-27/C17.8 i 5D.61-27/C20.6.

3. Etologia o ciència dels costums

a. Festes i costums populars: 5D.61-30/C1-3 a 5D.61-30/C1-5.

4. Pistologia

a. V – VII – VIII. Prejudicis científics: 5D.61-32/C5-9(5), 5D.61-32/C5-9(9) i 5D.61-32/C5-9(10)

b. VIII bis. Prejudicis científics

i. Remeis i pràctiques curatives: 5D.61-32/C6-3 a 5D.61-32/C6-20, 5D.61-32/C6-21 a 5D.61-32/C6-42, 5D.61-32/C6-64, 5D.61-32/C6-80, 5D.61-32/C6-81(1) i 5D.61-32/C6-81(3)

c. XXI Pràctiques supersticioses usuals: 5D.61-33/C7-4 a 5D.61-33/C7-7, 5D.61-33/C7-9, 5D.61-33/C7-11, 5D.61-33/C8-2 a 5D.61-33/C8-6, 5D.61-33/C8-11 a 5D.61-33/C8-16, 5D.61-33/C8-22 a 5D.61-33/C8-23, 5D.61-33/C9-7, 5D.61-33/C8-11.

5. Enigmística i jocs d'esperit.

a. Endevinalles de la A a la G: 5D.61-37/C1(19), 5D.61-37/C1(30), 5D.61-37/C1 (82), 5D.61-37/C2(10), 5D.61-37/C2(41), 5D.61-37/C2(60), 5D.61-37/C3(3), 5D.61-37/C3(61), 5D.61-37/C3(69), 5D.61-37/C3(70), 5D.61-37/C3(85), 5D.61-37/C3(124), 5D.61-37/C3(150), 5D.61-37/C3(152), 5D.61-37/C3(161), 5D.61-37/C3(168), 5D.61-37/C3(195), 5D.61-37/C3(208), 5D.61-37/C3(216), 5D.61-37/C3(268), 5D.61-37/C3(276), 5D.61-37/C4(3), 5D.61-37/C4(13), 5D.61-37/C4(17), 5D.61-37/C4(31), 5D.61-37/C5(15), 5D.61-37/C5(24), 5D.61-37/C5(25), 5D.61-37/C5(38), 5D.61-37/C5(48), 5D.61-37/C5(51), 5D.61-37/C5(52), 5D.61-37/C5(64), 5D.61-37/C5(75), 5D.61-37/C5(77), 5D.61-37/C5(89), 5D.61-37/C6(16), 5D.61-37/C6(20), 5D.61-37/C6(35), 5D.61-37/C6(48), 5D.61-37/C6(55), 5D.61-37/C6(70), 5D.61-37/C7(4), 5D.61-37/C7(5), 5D.61-37/C7(33), 5D.61-37/C7(44), 5D.61-37/C7(54) i 5D.61-37/C7(55).

b. Endevinalles de la H a la Z: 5D.61-38/C3(5), 5D.61-38/C3(8), 5D.61-38/C4(16), 5D.61-38/C4(30), 5D.61-38/C4(34), 5D.61-38/C4(43), 5D.61-38/C4(45), 5D.61-38/C4(46), 5D.61-38/C4(52), 5D.61-38/C4(59), 5D.61-38/C4(66), 5D.61-38/C4(75), 5D.61-38/C5(4), 5D.61-38/C5(9), 5D.61-38/C5(28), 5D.61-38/C5(59), 5D.61-38/C5(60), 5D.61-38/C5(78), 5D.61-38/C6(10), 5D.61-38/C7(6), 5D.61-38/C7(21), 5D.61-38/C7(26), 5D.61-38/C7(42), 5D.61-38/C7(45), 5D.61-38/C8(3), 5D.61-38/C8(28), 5D.61-38/C8(29), 5D.61-38/C8(64), 5D.61-38/C8(71), 5D.61-38/C8(79), 5D.61-38/C8(91), 5D.61-38/C8(108), 5D.61-38/C8(119), 5D.61-38/C8(126), 5D.61-38/C8(145), 5D.61-38/C8(152), 5D.61-38/C10(6), 5D.61-38/C10(7), 5D.61-38/C10(11), 5D.61-38/C10(15), 5D.61-38/C10(31), 5D.61-38/C10(38), 5D.61-38/C10(50), 5D.61-38/C11(22), 5D.61-38/C11(23), 5D.61-38/C11(48), 5D.61-38/C11(50), 5D.61-38/C11(70), 5D.61-38/C11(84), 5D.61-38/C11(99), 5D.61-38/C11(21) i 5D.61-38/C11(35), 5D.61-38/C11(36).

c. Endevinalles de diferents indrets de Catalunya classificades pels autors de la versió i/o pels compiladors. La majoria copiades per Rossend Serra i Pagès per l'aplec d'endevinalles: 5D.61-

39/C22-1, 5D.61-39/C22-2, 5D.61-39/C22-4, 5D.61-39/C22-5, 5D.61-39/C22-6, 5D.61-39/C22-8, 5D.61-39/C22-9, 5D.61-39/C22-10, 5D.61-39/C22-11, 5D.61-39/C22-12, 5D.61-39/C22-13, 5D.61-39/C22-14, 5D.61-39/C22-15, 5D.61-39/C22-25, 5D.61-39/C22-28, 5D.61-39/C22-37, 5D.61-39/C22-38, 5D.61-39/C22-39, 5D.61-39/C22-41, 5D.61-39/C22-42, 5D.61-39/C22-43, 5D.61-39/C22-44, 5D.61-39/C22-46, 5D.61-39/C22-61 i 5D.61-39/C22-62.

d. Endevinalles, en castellà, classificades per autors de la versió i/o pels compiladors: 5D.61-39/C23-1, 5D.61-39/C23-9.

e. Endevinalles classificades per l'indret on es diuen i de les quals no es coneix l'autor i només en alguns casos el compilador: 5D.61-39/C24-4 a 5D.61-39/C24-9 i 5D.61-39/C24-11.

6. Eucològica. Estudi de l'oració.

a. Recull d'oracions per a diferents moments de l'església: 5D.61-40/C5-2, 5D.61-40/C5-3, 5D.61-40/C5-9, 5D.61-40/C5-11 i 5D.61-40/C5-12, 5D.61-40/C6-1, 5D.61-40/C6-5, 5D.61-40/C6-6, 5D.61-40/C6-8, 5D.61-40/C6-9, 5D.61-40/C6-10, 5D.61-40/C6-11, 5D.61-40/C6-12, 5D.61-40/C6-13, 5D.61-40/C6-15, 5D.61-40/C6-16, 5D.61-40/C6-18, 5D.61-40/C6-19, 5D.61-40/C6-21, 5D.61-40/C6-24 a 5D.61-40/C6-30, 5D.61-40/C7-7, 5D.61-40/C7-8, 5D.61-40/C7-10, 5D.61-40/C7-15 a 5D.61-40/C7-18, 5D.61-40/C7-20 a 5D.61-40/C7-32, 5D.61-40/C7-35 a 5D.61-40/C7-37, 5D.61-40/C7-40 a 5D.61-40/C7-44, 5D.61-40/C7-52 a 5D.61-40/C7-55, 5D.61-40/C7-58 a 5D.61-40/C7-67, 5D.61-40/C7-69 a 5D.61-40/C7-72, 5D.61-40/C7-76 a 5D.61-40/C7-78, 5D.61-40/C7-81, 5D.61-40/C7-84, 5D.61-40/C7-85, 5D.61-40/C7-89 a 5D.61-40/C7-101, 5D.61-40/C7-113, 5D.61-40/C8-1, 5D.61-40/C8-2, 5D.61-40/C8-6 a 5D.61-40/C8-9, 5D.61-40/C9-2 a 5D.61-40/C10-4, 5D.61-40/C11-2 a 5D.61-40/C11-5, 5D.61-40/C11-7 a 5D.61-40/C11-11, 5D.61-40/C11-14, 5D.61-40/C12-1, 5D.61-40/C12-2, 5D.61-40/C13-1, 5D.61-40/C13-2, 5D.61-40/C14-1, 5D.61-40/C14-3 a 5D.61-40/C14-10, 5D.61-40/C15-1 a 5D.61-40/C15-10, 5D.61-40/C16-1, 5D.61-40/C19-1, 5D.61-40/C19-2, 5D.61-40/C20, 5D.61-40/C21-1 a 5D.61-40/C21-4 i 5D.61-40/C21-7, 5D.61-40/C22-1, 5D.61-40/C22-2, 5D.61-40/C23-1 a 5D.61-40/C23-12, 5D.61-40/C25, 5D.61-40/C27-2, 5D.61-40/C29-2, 5D.61-40/C29-3, 5D.61-40/C29-6 i 5D.61-40/C29-7.

b. Altres oracions recollides per Adelaida Ferré: 5D.61-41/C46-1 a 5D.61-41/C46-19.

c. Oracions i remeis per curar els homes: 5D.61-41/C48-1 a 5D.61-41/C48-5, 5D.61-41/C51-1 a 5D.61-41/C51-3, 5D.61-41/C53-2, 5D.61-41/C54-1 a 5D.61-41/C54-3, 5D.61-41/C55, 5D.61-41/C56, 5D.61-41/C58-1 a 5D.61-41/C58-8, 5D.61-41/C63-1, 5D.61-41/C64-1 a 5D.61-41/C64-3, 5D.61-41/C64-6 a 5D.61-41/C64-9, 5D.61-41/C66-2, 5D.61-41/C66-3, 5D.61-41/C69-1, 5D.61-41/C69-3, 5D.61-41/C69-5, 5D.61-41/C69-6, 5D.61-41/C74-1, 5D.61-41/C74-3, 5D.61-41/C75-1, 5D.61-41/C75-3, 5D.61-41/C77-2, 5D.61-41/C78-2, 5D.61-41/C78-3, 5D.61-41/C80-1 a 5D.61-41/C80-3, 5D.61-41/C80-8 a 5D.61-41/C80-10, 5D.61-41/C81-1, 5D.61-41/C81-2, 5D.61-41/C82-3, 5D.61-41/C83-4, 5D.61-41/C85-1 a 5D.61-41/C85-7, 5D.61-41/C85-9, 5D.61-41/C85-11, 5D.61-41/C87-1 a 5D.61-41/C87-3, 5D.61-41/C88-7, 5D.61-41/C88-8, 5D.61-41/C90, 5D.61-41/C92, 5D.61-41/C93-1, 5D.61-41/C93-2, 5D.61-41/C93-5, 5D.61-41/C93-7 a 5D.61-41/C93-10, 5D.61-41/C93-12, 5D.61-41/C93-19, 5D.61-41/C93-20 a 5D.61-41/C93-23, 5D.61-41/C93-27 a 5D.61-41/C93-34, 5D.61-41/C97, 5D.61-41/C99-2, 5D.61-41/C99-5, 5D.61-

41/C99-6, 5D.61-42/C1-3, 5D.61-42/C2, 5D.61-42/C5-1 a 5D.61-42/C5-11, 5D.61-42/C5-15, 5D.61-42/C5-18, 5D.61-42/C6, 5D.61-42/C7-1 a 5D.61-42/C7-3, 5D.61-42/C8-2 a 5D.61-42/C8-5, 5D.61-42/C8-7 a 5D.61-42/C8-9, 5D.61-42/C8-13 a 5D.61-42/C8-18, 5D.61-42/C9-5, 5D.61-42/C11-1 a 5D.61-42/C11-3, 5D.61-42/C11-7 i 5D.61-42/C11-9.

d. Oracions i remeis per curar animals: 5D.61-42/C12.

e. Paròdies d'oracions o oracions de per riure: 5D.61-42/C15-3, 5D.61-42/C15-19 i 5D.61-42/C15-20.

f. Oracions, conjurs infantils i formuletes: 5D.61-42/C16-1 a 5D.61-42/C16-3, 5D.61-42/C16-5, 5D.61-42/C21-1, 5D.61-42/C21-2, 5D.61-42/C22-2, 5D.61-42/C22-4, 5D.61-42/C22-5, 5D.61-42/C25-3, 5D.61-42/C27-3, 5D.61-42/C30-1, 5D.61-42/C32-3 i

g. Oracions i conjurs per aconseguir favors o guardar-se dels fets humans. 5D.61-42/C36, 5D.61-42/C39-1, 5D.61-42/C43-2, 5D.61-42/C43-4, 5D.61-42/C45, 5D.61-42/C47-1 a 5D.61-42/C47-3, 5D.61-42/C50-2, 5D.61-42/C50-3 i 5D.61-42/C53.

h. Oracions i conjurs per aconseguir favors o guardar-se dels fets naturals: 5D.61-42/C58, 5D.61-42/C59-5, 5D.61-42/C59-8 a 5D.61-42/C59-10, 5D.61-42/C59-13 a 5D.61-42/C59-17, 5D.61-42/C59-19, 5D.61-42/C59-22, 5D.61-42/C59-29, 5D.61-42/C59-31, 5D.61-42/C59-33 a 5D.61-42/C59-36, 5D.61-42/C59-38, 5D.61-42/C60-1 i 5D.61-42/C61.

i. Oracions i conjurs per aconseguir favors o guardar-se dels fets sobrenaturals: 5D.61-42/C66-2

j. Oracions i receptes classificades pels autors de la versió i/o compiladors: 5D.61-42/C72,¹¹ 5D.61-42/C73,¹² 5D.61-42/C74.¹³

7. Jocs

a. D'entreteniment per a infants: 5D.61-43/C7-7(6), 5D.61-43/C7-8, 5D.61-43/C7-13(4), 5D.61-43/C7-13(8), 5D.61-43/C7-19, 5D.61-43/C7-23 i 5D.61-43/C7-28.

b. Jocs passius per a criatures portats per persones grans: 5D.61-43/C8-1, 5D.61-43/C8-5 i 5D.61-43/C8-6.

c. Jocs rudimentaris per a criatures: 5D.61-43/C9-12, 5D.61-43/C9-13, 5D.61-43/C9-14(18), 5D.61-43/C9-14(18), 5D.61-43/C9-22, 5D.61-43/C9-24, 5D.61-43/C9-29, 5D.61-43/C9-32, 5D.61-43/C9-34, 5D.61-43/C9-35, 5D.61-43/C9-40, 5D.61-43/C9-48 i 5D.61-43/C9-53.

d. Jocs esportius

i. Córrer: 5D.61-44/C1-4, 5D.61-44/C1-20 a 5D.61-44/C1-22 i 5D.61-44/C1-47.

¹¹ Es tracta de 25 oracions distribuïdes en 10 plecs, la majoria copiades i ja classificades. Caldria comprovar si n'hi ha versions diferents entre els documents de Serra i Pagès. Deixo aquesta tasca per a investigacions futures.

¹² Són dos centenars d'oracions i, com en el cas anterior, la majoria ja estan classificades en els apartats precedents. Deixo, com en aquell cas, la tasca de comprovar si n'hi ha versions repetides per a investigacions futures.

¹³ Tot i que, a partir de la comprovació cal·ligràfica que n'he fet, aquestes vuit oracions les va recollir Adelaida Ferré, l'inventari indica que van ésser recollides per Pere Ferré Alberich, pare de Pere Ferré i Figuerola i, per tant, avi patern de la folklorista.

- ii. Pegar: 5D.61-44/C2-19.
 - iii. Saltar: 5D.61-44/C3-3, 5D.61-44/C3-4, 5D.61-44/C3-12 i 5D.61-44/C3-12(bis).
 - iv. Ballar: 5D.61-44/C4-1, 5D.61-44/C4-3 i 5D.61-44/C4-7.
 - v. Amagar: 5D.61-44/C5-1 i 5D.61-44/C5-2.
 - vi. Endevinar: 5D.61-44/C6-3 a 5D.61-44/C6-5(bis).
 - vii. Giravoltar: 5D.61-44/C9-4 i 5D.61-44/C9-5.
 - viii. Gronxar-se: 5D.61-44/C10-4.
 - ix. Argument: 5D.61-44/C13-4 i 5D.61-44/C13-5.
- e. Jocs sedentaris
- i. Penyores: 5D.61-45/C1-12, 5D.61-45/C1-21, 5D.61-45/C1-24 i 5D.61-45/C3-2.
 - f. Recull de jocs diversos aplegats en un mateix full o bloc: 5D.61-45/C19-1 a 5D.61-45/C19-5.